

24.06.2020

Bezpečnejšie pracoviská, menej závažných úrazov

V minulom roku skontrolovali inšpektoráty práce viac ako 28-tisíc zamestnávateľov, vrátane podnikateľov bez zamestnancov. Sledovali u nich najmä dodržiavanie ustanovení Zákonníka práce, zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci či nelegálne zamestnávanie. Spolu zistili 48 872 nedostatkov, čo je oproti roku 2018 nárast o 3,9 %. Pozitívnu správou však je, že klesá počet pracovných úrazov.

Inšpektori práce si posvietili najmä na spoločnosti s ručením obmedzeným, u nich vykonali 13 711 kontrol. U fyzických osôb, podnikateľov, urobili 8 904 výkonov. Z pohľadu veľkosti podniku prevládali zamestnávateľia s menej ako 10 zamestnancami. Najviac nedostatkov zistili v priemyselnej výrobe, vo veľkoobchode a maloobchode a v odvetvi dopravy a skladovania.

Najviac porušení v oblasti BOZP

Zo 48 872 zistených nedostatkov sa 36 341 týkalo bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. V porovnaní s rokom 2018 ide o nárast o 2,3 %. Ukazuje sa, že mnohí zamestnávateľia šetria na preventívnych opatreniach, ktoré vedú k vyššej bezpečnosti na pracovisku. Väčšina porušení súvisela s prevádzkou vyhradených technických zariadení a stavom budov a objektov, v oboch prípadoch sa počet porušení medziročne zvýšil. Poklesol však počet odhalení pri dodržiavaní pracovných podmienok, a to až o necelých 15 %. Medzi najzávažnejšie zistenia patrí neposkytovanie ochranných pomôcok zamestnancom, nedostatočné určenie bezpečných postupov či neodstraňovanie nebezpečenstiev, ktoré hrozia pri práci.

Menej pracovných úrazov

V minulom roku nahlásili zamestnávateľia inšpekcii práce 9 022 registrovaných pracovných úrazov. Pri práci prišlo o život 31 zamestnancov, čo je o 8 smrteľných úrazov menej ako v roku 2018. Zaznamenali sme tak najnižší počet smrteľných pracovných úrazov na 100-tisíc zamestnancov od roku 1969. Menej bolo aj pracovných úrazov s ťažkou ujmu. Tých zaevidovala inšpekcia práce v minulom roku 57, čo je o 19 menej ako v roku 2018.

Vypĺcanie nižšej ako minimálnej mzdy

Inšpektori práce v minulom roku zintenzívnili kontroly zamerané na dodržiavanie Zákonníka práce, urobili ich o 40 % viac ako v predchádzajúcom roku. Odhalili tak aj viac, 12 502, porušení povinností zamestnávateľov. Tí najčastejšie dávali svojim zamestnancom neúplné pracovné zmluvy, vyplácali im nižšiu mzdu ako určuje zákon alebo nevedli evidenciu pracovného času. Zistených bolo v porovnaní s rokom 2018 aj dvojnásobne viac porušení záväzkov, ktoré vyplývajú z kolektívnych zmlúv.

Odhalených nelegálnych zamestnancov ubudlo

V minulom roku odhalili inšpektori práce u 758 zamestnávateľov 1 617 nelegálnych zamestnancov. Oproti roku 2018 je to menej o 853 osôb, vykonali však aj menej kontrol. Celkovo preverovali čiernu prácu u 19 348 zamestnávateľov, u ktorých skontrolovali 46 034 pracovníkov. Nelegálni zamestnanci pracovali v 806 prípadoch bez pracovnej zmluvy, v 440 prípadoch neboli prihlásení do Sociálnej poisťovne, pri 371 príslušníkoch tretej krajiny neboli splnené podmienky na ich zamestnávanie.

Bezpečnejšie pracoviská

Dôstojné pracovné podmienky napomáha budovať Stratégia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky 2016 až 2020. Úlohy z nej priebežne plnia nielen štátne inštitúcie, ale aj organizácie zastupujúce zamestnávateľov a zamestnancov. Aj podľa minuloročných údajov pracovnej úrazovosti sa vďaka zapojeniu všetkých aktérov darí napĺňať jej primárny cieľ - podporiť znižovanie počtu pracovných úrazov, najmä smrteľných alebo s celoživotnými následkami.

Začiatkom roka 2020 rozbehla inšpekcia práce dvojdňovú kampaň zameranú na prevenciu s názvom „Pracuj legálne, pracuj bezpečne“, ktorá prispieva k šíreniu osvedčenej praxe na pracoviskách. Národný inšpektorát práce sa okrem toho bude sústreďovať aj na poškodenia podporno-pohybovej sústavy, čo je aj témou najbližšej kampane Európskej agentúry pre BOZP, a taktiež na psychosociálne riziká, o ktorých sa na Slovensku stále málo hovorí.